

FYLGJARAR

Vildu tryggja øllum minst ein fylgjara

Miðflokkurin royndi við løgtingsuppskoti at tryggja, at øll fáa rætt til fylgjara

Jenis av Rana. Miðflokkurin hevur reint at tryggja, at øll fáa fylgjara við til viðgerð uttanlands. Málið datt niðurfyri

At tað volder sjúkum fólki trupulleikar, at tey ikki vita fyri vist um tey fáa fylgjara við, verða tey send til viðgerðar uttanlands, er rættuliga eyðsýnt.

Bráðliga at megna figgjarligu byrðuna, bæði flogferð, uppihald og møgulkan inntøkumiss, kann lættliga gerast ein ov stór byrða, sum, saman við sjúkuni, kann gerst ov tung at bera.

Miðflokkurin legði tí eitt uppskot fyri tingið í vár, sum skuldi tryggja, at øll sum ynskja tað,

skulu fáa fylgjara við sær til viðgerð uttanlands.

Í uppskotinum verður eisini mælt til, at í serligum førum kunnu tveir fylgjara sendast við um talan er um børn og ung undir 18 ár.

Í viðmerkingunum til uppskotið verður sagt, at sum er kostar fylgjaraskipanin millum seks og sjei milljónir krónur. Flokkurin metir, at fáa øll fylgja við, so fer hetta at kosta fyra milljónir afturat.

Uppskotið endaði í trivnaðar-

nevndini, hagani tað ikki kom aftur – og fall sostatt burtur.

Ónøgd

Millum føroyskar sjúklingar er ónøgd við, hvussu avgerðirnar um fylgjara verða tiknar.

Tað hevur veirð frammi, at siðvenjurnar ikki eru eins á ymsu sjúkrahúsunum. Eisini hava talsfólk fyri sjúklingar sagt, at viðhvørt er tað soleiðis, at ein bert skal raka rætta persón í fyrisitingini, skal ein fáa fylgjara við.

Nú hevur Løgtingsins Um-

boðsmaður funnist hvassliga at mannagongdunum.

Fyrst og fremst tí avgerðirnar bert verða givnar munnliga.

Hetta hevur við sær, at kærur eru torførar at viðgera hjá kærunevndini.

Og munur er á. Tá ið sjúklingurin skal kera, so skal tað gerast skrivliga.

Skulu hava eitt skrivligt svar

Heilsuverkið og sjúkrahúsini fáa hvassa átalu frá Umboðsmanninum fyri ikki at geva skrivligt svar um fylgjarar

Landssjúkrahúsið og hini bæði føroysku sjúkrahúsini fylgja ikki altíð somu mannagongdum

Árni Gregersen

1400 fólk verða árliga senda uttanlands at fáa sjúkraviðgerð.

Summi teirra fáa fylgjara við, meðan onnur ikki fáa fylgjara við.

Fyrstingarnar á teimum trimum sjúkrahúsinum taka hesar avgerðir, men sjúklingarnir fáa bert munnliga at vita, verður sýtt teimum at fáa fylgjara við.

Umboðsmaðurin heldur, at hetta líkist ongum.

Umboðsmaðurin vísir á, at sjúklingurin er í einari viðkvæmari støðu tá ið hann fær avgerðina at vita og tí eigur sjúklignurin at fáa skrivligt svar við góðum upplýsingum um, hvar hann kann kera avgerðina.

Lógin krevur ikki, at fráboðanin um eina avgerð skal vera skrilig, men hon

krevur harafturímóti, at sjúklingurin skrivliga setir orð á sína kær, tí sum meg inregla kann ikki kærast munnliga.

Sjúklingurin skal eisini grundgeva fyri, hví hann heldur avgerðina hjá sjúkrahúsinum vera skeiva.

Tað er neyvan tilvitað, at krøvini til ávikavist myndugleika og sjúkling ikki samsvara.

Heldur man talan vera um, at fortreytin fyri kravinum um skrivliga kærur er, at sjúklingurin hevur fingið avgerðina skrivliga.

Kærunevndin

At sjúkrahúsini við vælsignilsí frá heilsuverkinum sleppa sær undan at geva skrivlig svar um avgerðirnar á hesum øki, ger, at tað er sera torført hjá kærunevndini í almannna- og heilsumálum

at taka avgerðir.

Kærunevndin hevur ongantíð fingið avrit av eini avgerð hjá sjúkrahúsinum í málum sum hesum.

Kærunevndin hevur gjørt vart við, at tað er óheppið, at avgerðirnar einans eru munnligar, tí grundarlagið undir kæraviðgerðini verður ein frágreiðing um ta munnligu avgerðina.

Ein frágreiðing, sum í onkrum føri verður skrivað upp til fleiri vikur eftir, at avgerðin er tikin.

Tað óhepna í hesum man vera sjálvsagt.

Tað kann tí henda, at ein sjúklingur, sum av eini ella aðrari orsök ikki hevur biðið sjúkrahúsið um eina skrivliga grundgeving, ikki fær hesa, fyrr enn kæraviðgerðin er farin í gongd.

Ein annar trupulleiki er, at sjúklingurin skal kera

slíkar avgerðir áðrenn fyra vikur eru farnar.

Frávik frá kærufreist verða vanligar bert givin vegna serligar umstøður, og ivi eigur tí ikki at vera um, nær avgerðin er tikin. Ein ivi, sum lættliga kann vera til staðar, um avgerðin ikki er skjalfest við dagfesting.

Eins treytir

Umboðsmaðurin hevur fingið kærur frá sjúklingi, sum sigur, at hann skuldi undir skurðviðgerð uttanlands, men fekk noktað at fáa fylgjara við.

Kærarin vísir á, at ein annar sjúklingur við somu viðgerð, frá einum øðrum sjúkrahúsi í Føroyum, fekk fylgjar við sær.

Umboðsmaðurin sigur, at tað er ikki vist, at umstøðurnar hjá báðum sjúklingunum vóru eins – ella

um munur var gjørdur á teimum.

Hetta er næstan ómøguligt at kanna um siðvenjan á teimum trimum sjúkrahúsinum er eins, sum tað hevði verið um avgerðirnar vóru skrivligar.

Hóast bert nøkur fá starvsfólk taka allar avgerðirnar, koma onnur fyrr ella seinni í teirra stað.

Hesi mugu hava møguleika at kunna seg við áður tiknar avgerðir og siðvenjuna á økinum.

Í hesum sambandi hava sjúkrahúsini eins og allir aðrir almennir myndugleikar sambært góðum fyrisitingarsíði, skyldu at tryggja eina einsháttada siðvenju.

Manglandi skrivligar avgerðir gera arbeiðið hjá bæði kærunevnd og eftirlitsmyndugleikum, sera torført.

Landssjúkrahúsið hevur

boðað umboðsmanninum frá, at talið av kærur er lækkandi.

Tað halda tey vísir, at reglurnar verða fylgdar.

Umboðsmaðurin heldur hinvegin, at hetta eisini kann vera eitt tekin um, at sjúklingurin ikki er nóg væl upplýstur um kærsmøguleikan, og at tað er tvørligt hjá sjúkum at gera vart við seg og taka stig til at roynd eina munnliga avgerð við ein hægri myndugleika.

At enda sigur Umboðsmaðurin:

– Spurnartekin kann tí setast við, um orkusparingin í fyrisitingunum á sjúkrahúsum stendur mót við, hvussu orkukrevjandi tað kann vera fyri sjúkling, kærunevnd og at enda eisini sjúkrahúsini, at avgerðirnar einans verða fráboðaðar munnliga.